

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van over land en volk vertellen. Dat reeds veel nummers drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. Al de verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels :

581. Van veehoeder tot edelman. — 581b. De arme vioolspeler. — 582. Een soldaat in Abessinië. — 582a. De heks van Zuidkoot. — 583. Een onverwacht wederzien. — 584. Sinterklaas op het eiland. — 585. De jonge Berggids. — 586. Avonturen op Kerstavond. — 587. Een treffende belooning. — 588. Een angstige Drie-Koningenavond. — 589. De bekentenis van Jan Klarens. — 590. Het drama in de kerk. — 591. De stem van de Zee. — 592. De Weeze van 't Torenhof. — 593. De Dwingeland van 't Torenhof. — 594. De Vrek van de Ardennen. — 595. De Zeeroovers van Duinkerke. — 596. Het Drama op de Schelde. — 597. De boer van het Scheldehof. — 598. De Lotgevallen van Nellie Blanckaart. — 599. De nachtwaker van Borgdamme. — 600. Fritsje. — 601. Het verborgen gelddoosje. — 602. Naar den dieperik. — 603. Hoe Paul zijn vader redde. — 604. Het Geheim van den Eik. — 605. De Huichelaar van het Wolvenhof. — 606. De Zwarte tijd. — 607. De Kinderroof. — 608. Bannelingen naar Siberië. — 609. De dochter van den Banneling. — 610. De Verrader van zijn Vader. — 611. De Overste van de Cow-Boys. — 612. Een tocht onder den grond. — 613. Babbel-Klaas. — 614. De Schrik van Gerard. — 615. Een Zwerver in de Ardennen. — 616. De Klop op het Venster. — 617. De Zwarte Hond. — 618. Een trouwe Broeder. — 619. De Wraak van Dolf. — 620. De Heks van de Vogezen. — 621. De Schat onder het kussen. — 622. Een onvergetelijke reis. — 623. Een veelbewogen Vacantie. — 624. Drie maanden Smokkelaar. — 625. Een vreemde ontmoeting. — 626. Een Jongen aan de Grens. — 627. De Dochter van den Schipper. — 628. Door Cow-boys gered. — 629. De Schurk. — 630. De Laatste Reis. — 631. Het Spook in de Ardennen. — 632. De Schaper van de Heide. — 633. Een gevecht om zijn Leven. — 634. Mislukt Verraad. — 635. Een vreemde avond. — 636. Een Rus in Vlaanderen. — 637. De Koewachter van 't Zeehof. — 638. De Kerstavond van den Zwerver. — 639. De Oudejaarsavond van den Herder. — 640. De Cow-Boy van de Witte Hoeve. — 641. In den Sneeuwstorm. — 642. — De Zeeduivel. — 643. De Veroordeelde van Aardenburg. — 644. Het Berouw van den Roover. — 645. Het Kwakzalversoproer. — 646. Een Weldoener. — 647. De Jacht op den Dief. — 648. De Bedelaar van de Peel. — 649. Het Geblaf inden Nacht.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekenwinkels en bij dagbladverkoopers.

PRIJS: 60 CENTIEMEN.

Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK.

Vijfde druk.

Nr. 32.

A. HANS.

't Weesje van Brugge

'T WEESJE VAN BRUGGE

I.

't Is zoo wat zeventig jaar geleden... 't Was een treurige tijd voor ons land. De cholera woedde, een afschuwelijke ziekte.

Ook te Brugge stierven veel menschen, vooral in de achterstraten, waar de kleine huisjes stonden... Daar leefden de lieden bekrompen, in ongezonde kamerkens. En ze waren arm en slecht gevoed. Vele vrouwen en meisjes hadden bovendien zwakke longen van 't gedurig gebogen zitten over het kantkussen...

En zwakke menschen worden altijd het eerst door een ziekte gegrepen.

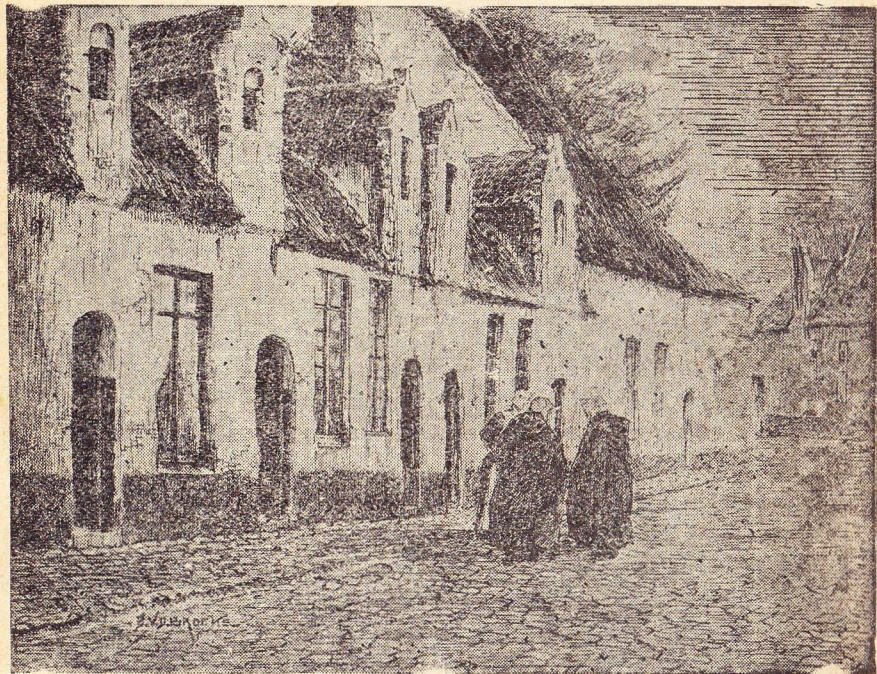
Ja, 't waren treurige dagen. Men had straten afgespannen. De gezonden mochten er niet komen. De dood loerde er.

En menige zieke lag onverzorgd. Gansche

huisgezinnen stierven van de cholera op hun eilandig leger.

De vrouwen spraken over de ramp.

Dicht bij de Sint-Walburga kerk stond 'n

huizeken, met spits geveltje, gebogen deurtje en twee raampjes, waar achter heldere gordijntjes de bloemen nu verdord waren.

Binnen lagen man en vrouw Rommelare door

de gruwelijke ziekte aangetast. In een wieg sluimerde Julia, het éénjarige kindje, een oude vrouw zorgde voor allen; het was Rommelare's moeder. O, ze deed haar best, ze was zelf nog gezond, maar ze kon het werk niet meester. En dan die angst, dat haar zoon en dochter sterven zouden. Bij de burens was 't al even erg gesteld. Er schoot overal hulp te kort.

Maar daar trad een jonge priester binnen. Grootmoeder kende hem wel. Het was Guido Gezelle, de onderpastoor van Sint-Walburga. Hij had een zoet gelaat, zachte oogen en zijn stem klonk zoo schoon en troostend... Guido Gezelle was ook een fijn dichter maar daar wist de grootmoeder niets van. Wel vertelden de spelwerksters in de buurt dat hij straf geleverd moest zijn.

Met een oogopslag had kapelaan Gezelle de ellende van dit huizeke gezien.

— Moederke er is te veel werk voor u, zei hij. Dat kindje is te veel... Wacht, ik ga het naar mijn huis dragen... Later breng ik het weer terug... 't Zou hier ook ziek worden...

En eer grootmoeder wat antwoorden kon, had Guido Gezelle het wichtje in een deken gewikkeld en verliet hij er mee de woning...

Vader en moeder waren te ziek om te begrijpen wat er gebeurde... De kapelaan liep naar

huis, waar zijn jongste zuster Florence en Stephanie, de meid, zijn huishouden deden.

— Hier is een arm schaapje, zorg er voor, zei de kapelaan... Zijn vader en moeder liggen te sterven...

En weg was hij weer, terug naar de buurten, waar de cholera woedde. O, hij had er zoo veel te doen. Hij moest raad geven, troosten, geneesmiddelen brengen. Bij de Maricollen op de Coupure liet hij een noenmaal bereiden voor al de arme kinderen der buurt. Hij rustte slechts enkele uren. Dag en nacht was Guido Gezelle op gang.

Grootmoeder Rommelare had nu toch wat meer de handen vrij... Ze verpleegde haar zoon en zijn vrouw.

Den volgenden morgen vroeg moeder naar Juliatje.

De oude vrouw vertelde dat kapelaan Gezelle het kind bij goede lieden had gebracht. Ze wist eigenlijk niet, waar het wichtje zich bevond, maar ze begreep toch, dat ze zich niet ongerust moest maken...

— Mijn arm schaapje... zei moeder. O, ik zal het niet meer zien...

En ze begon weer te kermen van de pijn... Ze stierf tegen den middag. Een paar uur later overleed haar man. Weenend zat grootmoeder bij de dooden. Ze had geen moed meer.

— O, waarom blijf ik leven? kloeg ze... Ik

ben oud... en niet meer noodig op de wereld... Had de cholera mij genomen en mijn kinderen gespaard voor Juliatje...

Tegen den avond bracht men twee kisten... Zij die aan de cholera stierven werden dadelijk begraven. In den nacht reed een wagen voorbij. En de oude vrouw zag haar zoon en dochter uitdragen... De wagen reed voort... De lantaarn glom akelig in het duister.

Grootmoeder stond weenend aan de deur. Dan ging ze in huis, viel op een stoel en schreide lang.

Julia was een weeze...

Eensklaps kreeg grootmoeder weer nieuwe kracht. En ze zei:

— Arm schaap, ik zal voor u zorgen; het is mijn plicht.

Den volgenden dag vroeg grootmoeder aan kapelaan Gezelle, waar het kindje was.

— Bij mij thuis... laat het er tot de ziekte geheel gedaan is! ried de onderpastoor. Rust eerst uit...

Eindelijk kon grootmoeder Julia halen. Het huisje was goed gereinigd en versch gekalkt. De cholera woedde niet meer. De menschen herademden. Toch was er veel verdriet en rouw.

Grootmoeder had haar spellekussen uitgehaald. Ze zou weer kant maken en zoo wat verdienen voor haar en het kind. Ze dankte den kapelaan

hartelijk voor zijn goedheid (1). 't Was of er voor haar een nieuw leven begon.

II.

Eenige jaren gingen voorbij. Julia woonde nog altijd bij grootmoeder in 't zelfde huisje met den spitsen gevel en het gebogen deurtje. Ze was nu zeven jaar en ze spelletten ook al. O, in dien tijd moesten de arme kinderen vroeg werken. Het weesje leerde dat kant maken op school. Heele dagen wierp ze de bobijntjes over elkaar.

's Avonds zat ze voor haar kussen naast grootmoeder. 's Zomers op straat, in een lange rij met andere meisjes en vrouwen. Tijd voor spellen bleef er weinig over...

Julia hoorde gaarne vertellen. Kathelijne, een der buren, kende zulke schoone verhalen...

En terwijl de klosjes dooreen rikkelden en 't ging van tikke, tikke, tikke, luisterde Julia dan aandachtig toe.

Zoo vertelde Kathelijne van den schilder Mem-

(1) Guido Gezelle rust nu te Brugge op 't kerkhof. Hij was Vlaanderens grootste dichter. Toen de cholera te Brugge woedde, was hij 31 jaar. Hij werd te Brugge geboren in 1830 en stierf in dezelfde stad in 1899. Hij was de zoon van een nederigen hovenier.

ling, wiens schilderijen nog in 't hospitaal van Sint Jan zijn. We zullen enkele van die Brugsche verhalen navertellen... Doch wat anders dan Kathelijne het deed, want ge zoudt niet allen Brugsch verstaan...

Eerst dan van Memling... Dat is meer dan vier honderd jaar geleden... Te Brugge zijn er veel heeren geweest en zoo was er ook eens Karel de Stoute de baas.

— Hij ligt in de Onze Lieve Vrouwe kerk begraven nevens zijn dochter Maria, wist Kathelijne te vertellen. Ze hebben elk een schoone tombe...

En dat is waar. Maar Karel de Stoute was niet alleen heer van Brugge en Vlaanderen, doch ook van andere landen. Hij wilde echter nog meer grondgebied hebben en voerde daarvoor oorlog. Karel beminde de pracht. Alles wat hem omringde kon niet schoon genoeg zijn...

Voerde hij oorlog dan moest zijn kamp een stad gelijken. Hij liet tenten en paviljoenen bouwen met gekleurde vensters, en tusschen de gevechten door gaf hij schitterende feesten.

Muzikanten, zangers en schilders moesten hem overal vergezellen. Een dier schilders was Hans Memling, uit Brugge.

Zoo was Karel weer eens aan 't vechten. Bij Nancy werd zijn leger verslagen... En men wist niet, wat er van hertog Karel geworden was.

Eindelijk vond men zijn lijk tusschen het ijs. De wolven hadden er reeds van gegeten. Zoo stierf de rijke hertog.

Hans Memling, de schilder, keerde te voet naar Brugge terug. 't Was een lange reis door sneeuw en koude. 't Weer veranderde. Dan sloeg de regen neer. Memling werd ziek... Toch sleepte hij zich voort. En eindelijk, als een grijsaard bereikte hij Brugge.

Hij strompelde door de Kathelijnepoort, en viel op de knieën voor een O. L. Vrouwenbeeld, dat door een hanglantaarn beschenen werd.

— Ik ben in Brugge... ik ben in Brugge! juichte Memling.

Te vergeefs poogde de kunstenaar de gebogen gestalte te rechten... Zijn lichaam beefde, zijn knieën knikten. Dikwijls moest hij steun zoeken tegen den muur... en hijgen naar adem! Memling was krank, stervenskrank!

Een groot gebouw stak tegen de duisternis af.

— Daar is het! mompelde de schilder. Het Sint-Janshospitaal, waar men de ongelukkigen liefderijk verpleegt.

Met beide handen leunend tegen den grauw-wen muur schoof Memling stillekens voort... een paar schreden... daar was de deur. De van koorts sidderende vingers zochten den klopper...

De klopper viel, 't geluid weergalmde door de gang. De deur piepte op haar hengsels.

— Help mij, heb deernis! smeekte Memling.

De portier nam hem zachtjes bij de hand en hielp hem binnen.

— Wie is daar? vroeg een monnik, die uit een zijgang genaderd was.

Even blikte hij den vreemdeling aan, boog zich dan dieper.

— Hans, Hans, zijt gij het dan waarlijk... schilder Hans? juichte de geestelijke. Bedrieg ik mij niet?

— Broeder Jan! fluisterde de kunstenaar.

En bezwijmd zeeg hij in de armen van zijn ouden vaderlijken vriend — Jan Floreins.

— Hij is uitgeput, fluisterde de monnik. Maar een goede verzorging zal hem genezen.

Memling werd in een zacht bed gelegd, niet in de groote gemeenschappelijke zaal, waar zoo menig zwerveling zich neervlijen mocht, maar in een afzonderlijk vertrek. Jan Floreins liet onmiddellijk den geneesheer komen en zorgde persoonlijk voor zijn geliefden beschermeling.

Dagen lang zweefde de kunstenaar tusschen leven en dood. Eindelijk kwam er eene gelukkige wending. Memling zou beter worden.

Op den zevenden morgen, toen het vroolijk zonnetje door de ruitjes der kamer viel en alles tintelen deed van licht, mocht Hans voor 't eerst gedurende een korten tijd zijn leger verlaten. Jan Floreins zat naast hem.

— Mijnne krachten keeren terug, zei Memling op dankbaren toon.

— Ge waagdet toch te veel! sprak de monnik, vriendelijk berispand. Eene reis van Nancy naar Brugge in dit barre jaargetijde... eene reis door bosschen, langs schier onbegaanbare wegen! Ge hadt moeten wachten tot het lente werd.

— Ik kon niet, broeder Jan. Mijn hart joeg mij naar Vlaanderen. 't Was mij onmogelijk daaraan te weerstaan. 't Is waar, talrijke gevaren hebben mij bedreigd.

Hij vertelde hoe het bij Nancy gegaan was.

— Wij hoorden de geruchten van Karel's dood doch weinigen bechtten er geloof aan, zei de monnik. Men verwachtte Karel's terugkeer, ja, men deed zaken met de voorwaarde, dat de betaling zou geschieden als onze heer weer in 't land was. Maar toen kwam de bode met de vreeselijke mare. De vorst was gevonden tusschen het ijs. Zijn gebeente werd begraven in de kerk te Nancy. En wat nu? Zijn dochter, Maria van Bourgon-dië is braaf en edel, maar zwak. De gemeenten zijn oproerig en eischen de rechten terug, welke Karel hun ontstal. 'k Voorzie kwade dagen schilder Hans... een tijd van oorlog...

— Ach! zal dan nimmer vrede heerschen onder de menschen? Ha, broeder Jan, nog sidder ik, als ik terugdenk aan al die wreedheid.

— Maar nu zijt ge gered; wij willen echter

uwe volkomen genezing en daarom spreken wij beden niet meer, hernam de geestelijke.

— Vriend Jan, gij, evenals alle monniken zijt zoo goed voor mij...

— Wij wijden ons leven aan de verpleging van lijdende broeders.

— 'k Weet het, 'k ondervond het. Aan u ben ik 't leven verschuldigd. En ik zou mijne dankbaarheid willen toonen.

— Wij vragen geen loon.

— Ik kan u niet betalen, maar sta mij toe, eenige tafereelen voor uw hospitaal te schilderen.

— U dat toestaan, Hans? Wij zullen u dankbaar zijn. Maar dat is voor later. Rusten, zegt de heelmeeester, en zijn raad is goed.

— Mijne hand, mijne ziel, alles wat in mij is, trilt van begeerte om weer te schilderen. Broeder Jan, bezorgt mij 't noodige om het te doen.

— Later! Wees nu verstandig! Wel is er beterschap, maar 't lichaam lijdt nog en heeft behoefte aan rust.

Maar iederen dag herhaalde Memling zijn verzoek. Ja, weldra smeekte hij om schildersgerief.

Eindelijk mocht hij weer werken, doch matig en voorzichtig.

Memling schilderde dus... En alles om hem heen scheen hij vergeten te zijn. De vreeselijke tooneelen in Zwitserland en Lotharingen, de val

van den heer, de reis naar Vlaanderen, die ernstige krankheid, 't doodsgevaar... geen woord werd er over gewisseld. 't Was de kunstenaar, die in het Sint-Janshospitaal leefde en arbeidde... En spoediger dan de medecijn bracht zij een blos op 't bleek gelaat en nieuwe krachten in 't bloed.

En toen het werk voltooid was, toen vijf tafereelen de muren eener zaal van het gasthuis versierden, toen stroomde alles wat Brugge aan kunstminnaars bezat er heen. En ieder stond verbaasd voor die heerlijke paneelen! Waar had de schilder de gave gehaald, om zoo te malen?

En nog lokken Memlings schilderstukken landgenooten en vreemdelingen naar Brugge. In het Sint-Janshospitaal kunt ge ze zien.

— — — — —

En als Kathelijne zoo vertelde dacht Julia aan wat grootmoeder haar gezegd had over haar ouders... Toen de cholera in Brugge woedde, was het ook een benauwde tijd...

En het meisje vergeleek dan den monnik, die Hans Memling hielp met Guido Gezelle, die haar naar zijn huis droeg.

— — — — —

Kathelijne verhaalde ook eens iets van den halletoren, die daar ginder boven de daken rees. In haar straatje kon Julia den beiaard hooren. Ze kende ook Melchior, die groote klok, de zegeklok, zooals men zei.

— Vroeger, verhaalde Kathelijne, hing in de halle een klokzeel... Wie in nood was, mocht daar aan trekken. Dan luidde de klok. Zoo kwam de hallebewaker kijken wat er aan scheelde.

Zekeren dag sukkelde een oud paard binnen de halle. Het was zoo uitgeput dat het neerstortte, juist onder 't zeel. Van den grooten honger beet het in 't touw. De klok begon te luiden. De waker snelde toe. Hij vond 't arme dier. Ook een rijke burger was bij 't alarmgeklep genaderd. Hij liet het paard verzorgen en nam het mee. Hij gaf het nog een rustigen levensavond. De eigenaar bleef onvindbaar...

Maar Kathelijne wist ook wel wat van de kant, zooals zij en de anderen ze maakten.

Een meisje van Brugge ging op een winternamidag naar haar verloofde, die in een naburig dorp woonde. Haar weg leidde door een bosch. De boomen waren met rijm overdekt. Dat was een prachtig gezicht. De maagd, die met naaldwerk bezig was om geen tijd te verliezen, kwam op de gedachte om ook met fijne draden zulke schoone figuren als van den rijm te maken. Onmiddellijk stelde ze zich aan 't werk. En 't lukte. Ze vervaardigde de eerste kant. Maar met bevroren handen verliet ze het woud. Alle rijke dames uit Brugge wilden zulke prachtige kant koopen. Het meisje leerde haar kunst aan anderen en zoo

werd de kantnijverheid de dagelijksche bezigheid der Brugsche vrouwen.

En eens sprak Kathelijne over den dikken man uit de Saaihalle. Dit is nu een herberg, maar vroeger vergaderden de lakenkoopers er.

In de Saaihalle werd eens een man op eigenaardige wijze opgesloten. Hij was lid van het gilde der lakenkoopers, en bezat veel geld. Nooit echter gaf hij eene aalmoes. Hij leefde overdadig en werd zoo dik dat men een bijzondere koets voor hem moest maken. Zijne dochter werd door een braven houtbewerker bemind. De vader wilde alleen in het huwelijk toestemmen, als de jongen voor hem een prachtig stuk maakte. De houtbewerker deed dit, maar de valsche lakenkoopman behield het kunststuk en weigerde zijn dochter te laten trouwen. Nu bemoeide het gilde er zich mee. Er werd eene vergadering belegd in de Saaihalle.

De hardvochtige vader verscheen ook. De burgers zaten in de zaal, welke twee deuren had: een wijde en een nauwe. Eensklaps verlieten de mannen haastig het vertrek door de wijde deur, welke ze sloten en lieten hun oneerlijk medelid alleen achter. De nauwe deur bleef wel open, maar de gevangene was te dik om er door te gaan. Of hij ook schold en raasde! Maar 't hielp niet, hij bleef gevangen.

De man werd mager van dat treurig leven. Hij

had tijd tot mijneren en bekeerde zich. Op zekeren dag wandelde hij door de nauwe deur — zoo mager was hij nu — naar buiten en gaarne gaf hij zijne toestemming voor 't huwelijk van zijn kind en den houtbewerker.

Te Brugge staat het standbeeld van « Simon Stevin » den wiskundige.

Die Simon is ook al de held van een legende. In zijn tijd waren de barbiers eveneens dokter. Zoo'n dokter-barbier, die Simon Stevin kwam scheren, wilde Simon's dochter huwen. Ook onze geleerde weigerde zijne toestemming. Zekeren morgen zat Simon in zijn zetel. De verliefde barbier kwam hem scheren. Eensklaps geeuwde Stevin zoo wijd, dat zijn mond open bleef staan. Hij kon hem niet meer sluiten. Geen nood, de barbier was immers dokter.

— Ik wil u genezen, als ge mij met uw dochter laat trouwen, zei de slimme gast.

Simon schudde van neen.

— Goed, blijf dan zitten, hernam de andere en hij wilde heengaan. Maar nu knikte Simon bevestigend.

De barbier bracht pen en papier en liet Stevin zijne toestemming zwart op wit zetten. De vader van het meisje deed het, terwijl zijn mond nog altijd gaapte. Dan gaf zijn toekomstige schoonzoon hem een ferm en slag onder de kin... en wip! De kaken sprongen naar elkaar toe. Si-

mon was genezen. Eenigen tijd later vierde hij de bruiloft van zijn kind met den barbier-dokter.

— Maar, van de koeistaart dan, zei Kathelijne, als ze zoo aan 't vertellen was... In den ouden tijd vierden ze te Brugge Kerstmis nog heel anders dan nu. In de Walburgakerk werd een grooten stal van Bethleem gemaakt met levende koeien er bij. En een keer, moest een jongen daarvoor een koe naar de kerk brengen. 't Was avond, toen hij gereed stond om te vertrekken. Het meisje van zijn geboortplaats kwam eens kijken. Al met eens nam de jongen haar vast en zette ze op de koe. 't Was voor een grap. 't Beest verschrak er van en liep weg. De jongen hield het bij den staart vast en liep mee. 't Ging over de Lange Reie tot aan de Spaansche Loskaai ...en daar sprong de koe met het meisje in 't water... en de jongen die de staart vasthield sprong mee. De koe zwom tot aan de Vlamingbrug... Daar was een trap en 't beest kroop op 't droge... nog met 't meisje op den rug. De jongen wilde volgen, maar viel achterover met den staart die losgeraakt was, in de hand. De koe liep een hof binnen. De jongen met den staart kwam ook weer aan land... en achter 't beest. Daar in huis was 't juist kerstfeest en de menschen zaten aan tafel. Ze hoorden dat gerucht in den hof en gingen zien. Ze vernamen alles, zetten de koe in een kot. 't Was nu toch te

laat voor de mis. Ze gaven den jongen en het meisje droge kleeren en ze noodigden ze nu om mee te smullen... En van den koeienstaart werd nog een lekkere soep gekookt. Ze hebben toen die straat de Koeistraat genoemd.

Wilt ge nog zoo'n Brugsche geschiedenis hooren?

Te Brugge is er een « Blinde Ezelstraat ». Lang geleden woonde er, niet ver van den Burg een Spaansche kapitein, die all'een maar aan eigen plezier dacht. Zijn jonge vrouw moest altijd thuis blijven, als hij naar feesten en maaltijden ging. Eens zou de kapitein weer een partij bijwonen. 't Was een groot huis van een edelman en men hield er het Kerstmaal.

Mevrouw zat droevig in haar eenzame woning. Ze wilde dan toch een ritje door de stad doen, en haalde een ezel uit den stall. Ze klom op het dier en voort ging het. Maar het begon te sneeuwen. En door die wite vlokken verblind, liep de ezel opeens hard weg op goed valle 't uit. Door 'n gewelfde gang rende hij den burg op... en juist een deur binnen van een groot huis, waar er feest werd gehouden... 't Was het feest waar de Spaansche kapitein aan tafel zat. Groote ontsteltenis onder de gasten! Men herkende de dame... Maar wat moest deze nu vertellen? De kapitein vreesde, dat ze voor al die edellieden over

hem zou klagen... en dan zou hij toch diep beschaamd zijn.

— Och, verhaalde de dame, ik moest nog even uit... en mijn ezel was door de sneeuw verblind, en wist niet meer waar hij liep.

Over haar verveling sprak ze niet. Ze wilde haar man niet beleedigen. Dit trof den kapitein. Zijn vrouw was toch beter dan hij. Voortaan nam hij haar altijd mee. De ezel had 't hem geleerd, door de echtgenoot op dien avond bij hem te brengen. De geschiedenis werd later bekend en men noemde de gewelfde gang, de « Blinde Ezelstraat ».

III.

't Was Herfst geworden... Grootmoeder had niet veel werk en verdiende dus weinig. Eens had ze met Julia de kant weggebracht. Aan een beenhouwerswinkel telde ze haar geld... Grootmoeder rekende... Als ze brood had gekocht, wat vet, een zak aardappelen, een flesch olie, zou er dan nog genoeg overschieten voor een heel klein stukje worst? Grootmoeder waagde het er op. Julia was blij... Zoo arm hadden zij het nu! En 't werd nog erger. Grootmoeder werd ziek. Ze moest te bed blijven! Het meisje verdiende met spellewerken slechts eenige centen daags. Nu heerschte er

veel ellende in 't kleine huis met het spitse geveltje.

Julia had een plan. Ze dacht er over... Er was geen eten in huis. Grootmoeder moest ook geneesmiddelen hebben... Wat had Kathelijne ook eens verteld? Dat er in den halletoren een touw hing. Wie in nood verkeerde mocht er aan trekken. Dan luidde de klok. En er kwam iemand om hulp te geven.

Kathelijne had er wel bijgevoegd, dat het in vroeger tijd zoo was, maar dat wist Julia niet meer. Ze zou naar de halle gaan en de klok luiden... 't Moest. Grootmoeder klaagde en weende... De bureu kwamen wel eens kijken en staken wat toe, maar die hadden zelf haast niet genoeg.

En op een morgen sloop Julia heen... Ze zou doen als in 't ander verhaal... Toen had men wel een paard geholpen... Zou men het dan geen menschen doen?

IV.

Op Brugge's belfort klimmen veel bezoekers om naar de klokken te kijken en ook van 't schoon gezicht op de stad en de omgeving te genieten...

Zoo deed ook mijnheer Gerard... Hij was te Brugge geboren, maar woonde al lang in Enge-

land. Daar was hij getrouwd en nu bezocht hij met zijn vrouw zijn vaderstad, die hij nog altijd zeer beminde.

Ze waren nu samen op den halletoren geweest en wilden juist het gebouw verlaten, toen een armoedig gekleed meisje binnen de poort trad.

— Mijnheer, vroeg ze, waar hangt het touw?

Mijnheer Gerard hoorde zoo gaarne de Brugsche taal... De stem van 't kind trof hem. Vriendelijk glimlachend keek hij Julia aan.

— Welk touw bedoelt ge? vroeg hij.

— Van de klok, waaraan ik moet trekken, als ik honger heb...

Mijnheer Gerard kende ook veel oude verhalen van zijn stad. Hij had ze zelf wel eens in een Engelsche gazet naverteld. En eensklaps begreep hij de vraag van Julia...

— Hebt gij honger? vroeg hij.

— Ja, en grootmoeder ook.

— En waar zijn uw vader en moeder dan?

— All'e twee dood, mijnheer... al lang van de cholera. Ik woon bij grootmoeder... Grootmoeder is nu ziek. Ze kan niet werken.

— Wel, breng mij eens bij haar!

— Maar het touw...

— 't Is niet noodig, om er aan te trekken. Ik ben het, die u zal helpen.

— O!

En Julia keek mijnheer Gerard gelukkig aan.

Ze toonde den weg naar het huisje. De vreemde heer en dame traden binnen. Grootmoeder schrok er van. Mijnheer Gerard vertelde nu alles. Hij vroeg naar den toestand en had veel medelijden met grootmoeder en kleinkind. Hij vertaalde alles voor zijn vrouw, die alleen Engelsch kende.

— Ge moet hen helpen, zei de dame.

— Wel, ik wil gaarne eens iets goeds voor een Brugsch kindje doen, hernam de heer Gerard. Dat zal een band zijn aan mijn geboortestad.

Maar wat? Eerst gaf hij grootmoeder een goed sommetje, om van alles te laten halen door Julia. De oude vrouw was nog nooit zoo rijk geweest. Ze dankte de weldoeners met tranen in de oogen.

— Ik kom nog wel eens terug, zei Gerard.

Buiten sprak hij eenigen tijd met zijn vrouw. Ze waren zeer rijk. En hij hield van Brugge. 't Geloof van Juliatje in de oude klok had hem diep getroffen. Hij wilde voor haar die geschiedenis uit het verleden waarheid maken. Te Brugge woonden nog vrienden. Hij sprak met een van hen, een verstandig man. Die wist raad. Grootmoeder en Julia konden samen blijven, maar moesten hulp hebben. Het werk werd te machtig voor 't oudje. Als men nu eens een meisje of ongetrouwde vrouw zocht, die bij de twee huishoudster werd. Men kon haar een loon betalen.

Mijnheer Gerard vond het best. Elk jaar zou

hij aan een notaris een som sturen, genoeg voor het onderhoud van het drietal en voor het loon der huishoudster. Zoo kon Julia de school bezoeken en flink leeren. Grootmoeder mocht dan rusten. Dat had de goede vrouw waarlijk wel verdiend!

En eenige dagen later had mijnheer Gerard's vriend een huishoudster gevonden. 't Was een brave vrouw van even dertig jaar. Ze had door de cholera haar man verloren en ging nu elken dag uit werken. Ze woonde geheel alleen op een kamertje. Soms had ze ook armoe. Er was niet altijd bezigheid. Gaarne nam ze het aanbod aan.

Wat was grootmoeder blij! En Julia dan...

Mijnheer Gerard keerde naar Engeland terug. 't Was zoo'n plezierige gedachte, dat hij nu zorgde voor een weesje uit zijn dierbaar Brugge, zijn geliefde stad.

Julia bezocht de school. Ze was nog veel te jong om nu al heele dagen te spellewerken. Ze leerde flink lezen, schrijven, rekenen en nog veel meer.

't Volegend jaar mocht ze eens naar Engeland komen. Een kennis van mijnheer Gerard nam haar mee. Denk eens, heelemaal over zee. Julia logeerde op een groote villa. Die behoorde aan mijnheer en mevrouw Gerard. Ze speelde in een prachtigen hof. Elken avond moest ze Vlaamsche

liedjes zingen voor haar brave pleegouders, want eigenlijk waren de edele menschen dat...

Of mijnheer liet haar vertellen van Memling, Simon Stevin, den lakenkooper, den blinden ezel, de koe zonder staart en al zoo meer. Dat deed hij om het zoet Brugsch te hooren. 't Was hem als muziek.

Ja, Julia leefde hier heel die vacantie als een rijkemanskind... Maar ze verlangde toch naar grootmoeder.

Toen het tegen Kerstmis liep, kwamen er veel geschenken uit Engeland, boeken, lekkernijen en kleeren.

's Avonds voor Kerstmis kwamen de zangers door de straat. Ze lieten hun kerstliederen hooren. Iemand speelde op een viool. Dat klonk zoo schoon in den stillen avond.

Julia deelde toen van haar overvloed aan andere kindertjes mede. En uit dankbaarheid bleven deze voor het huis staan zingen.

V.

Weer gingen jaren voorbij. Mijnheer Gerard had woord gehouden en trouw elk jaar het geld gezonden. Julia mocht doorleeren. En nu was ze onderwijzeres.

De huishoudster vertrok naar eene zuster, die ziekelijk was en haar gevraagd had bij haar te

komen. 't Kostte haar moeite heen te gaan. Ze was als een moeder voor Julia.

Maar deze nam nu een dienstmeisje. Zelf gaf ze les in een school en ook nog aan kinderen in groote huizen. Ze verdiende goed haar brood. Grootmoeder had de beste plaats in huis. Ze werd zeer oud.

Mijnheer en mevrouw Gerard behoefden nu niets meer te zenden voor hun pleegkind. Julia zou geen geld meer aangenomen hebben.

Maar de goede menschen stuurden toch elk jaar een som en hadden aan Julia gevraagd er armen mee te helpen. Dat wilde ze gaarne doen.

Mijnheer Gerard was er op gesteld toch altijd iemand te steunen in zijn goede stad Brugge.

Elk jaar kwam hij over... en dan zat hij veel in het klein huisje met den spitsen gevel, waar zijn weesje bleef wonen...

EINDE.

GOEDE VRIENDINNEN.

Flora en Mathilde, twee zusjes van acht en negen jaar, gingen naar school. Wat verder in de straat belden ze aan de deur van een groot huis.

Hier woonde hun vriendin Anna. Elken morgen en middag gingen de meisjes haar afhalen, om samen naar school te gaan.

Anna's moeder deed nu zelf open.

— Meisjes, Anna kan niet mee naar school, ze is ziek, zei ze treurig.

Dat was droevig nieuws.

— Ze ligt te bed, hernam de dame. De dokter zal komen. Ik vrees dat ze erg ziek is. Kom van middag maar eens hooren!

Flora en Mathilde gingen dus zonder Anna naar school. Dat was in langen tijd niet gebeurd.

— Wat zou Anna toch schelen? vroeg Flora.

— Gisteravond had ze pijn in 't hoofd, ge weet wel, dat ze geen koord wilde springen.

— Ja, dat is waar, maar ze heeft wel eens meer pijn in 't hoofd, zei Flora weer.

Flora begreep niet goed wat ziek zijn was.

Zij was dan ook zoo'n dik, mollig meisje, met een paar roode wangen als appels!

Na de school gingen de meisjes eens hooren, hoe het met hun vriendinnetje was.

— 'k Hoop dat ze al weer beter is, zei Flora.

— Ik ook, maar dat gaat zoo rap niet, antwoordde Mathilde. Moeder is wel twee weken ziek geweest.

— Ja, maar moeder is veel ouder, sprak Flora weer.

— En Liesje van den bakker dan, die is wel gestorven, toen ze de mazelen had. Liesje was nog maar twee jaar.

Anna's moeder, mevrouw Leyssen heette ze, kwam weer opendoen.

— Anna is erg ziek heeft de dokter gezegd, sprak ze. O, ze zal zoo lang in huis moeten blijven.

De meisjes kregen de tranen in de oogen.

— Mogen we er eens bij gaan? vroeg Mathilde.

— Ik zal Anna mijn groote pop brengen, ze vindt die zoo schoon. Ze mag er dan altijd mee spelen, zei Flora.

— En ik zal mijn prentenboeken geven, beloofde Mathilde. Dan kan ze lezen.

— Ge zijt brave kinderen, hernam mevrouw Leyssen. Maar ik mag u niet bij Anna laten. Wel zes weken lang zult ge Anna niet zien. Als ge er bij moest komen zoudt ge ook ziek worden. Anna heeft de roode koorts.

Wat schrokken de meisjes!

— Ga nu naar huis en vertel het aan uw moeder, sprak de dame.

Bedroefd gingen Flora en Mathilde heen.

Anna Leyssen werd heel erg ziek. Voor het huis werd er zand gestrooid, omdat het rollen van de wagens het arme kind te veel hinderde.

Op zekeren dag zagen Flora en Mathilde den dokter wel zes maal naar het huis van mijnheer Leyssen gaan.

De menschen zeiden dat Anna misschien wel sterven zou.

O, wat waren de vriendinnetjes bedroefd. Nu zouden ze Anna misschien nooit, neen nooit meer zien!

Ze zaten stilletjes bij moeder en schreiden.

De prentenboeken en poppen bleven in de kas. En 's avonds weenden de meisjes zich in slaap.

Moeder kwam de kinderen den anderen morgen wekken.

— Anna is wat beter, zei moeder vroolijk. Ik heb al nieuws laten vragen.

— Anna zal dus niet sterven? riep Flora.

— De dokter hoopt van neen. Gisteravond was

ze erg ziek... gevaarlijk ziek. Maar van nacht is de ziekte gekeerd, denkt de dokter. Laten we dus maar moed houden!

Toen Flora en Mathilde om half twaalf uit school kwamen, wist moeder nog nieuws.

— Anna is weer wat beter, zei ze.

En 's avonds gingen de meisjes gelukkiger naar bed dan gisteren, want nu had de dokter gezegd dat Anna buiten gevaar was.

Nog lang bleef Anna in bed... en dan nog een heelen tijd in de kamer.

In zes weken hadden Mathilde en Flora hun vriendinnetje niet gezien!

Eindelijk mochten ze er bij. O, wat een vreugde.

Met kloppende hartjes gingen ze met mevrouw Leyssen de trap op. Daar achter de witte deur zat Anna. Moeder deed de deur open.

— Hier zijn Mathilde en Flora nu, zei ze lachend.

De meisjes stapten binnen. Eerst schrokken ze.

Wat was Anna bleek en mager! En haar oogen leken veel grooter dan vroeger!

Maar 't was Anna toch, 't goede vriendinnetje... en ze was niet meer ziek.

— De lieve zon en de goede lucht zullen die wangen wel dik maken en rood kleuren, zei mevrouw Leyssen vroolijk.

O, wat hadden de meisjes elkander nu veel te vertellen.

Anna toonde een heele rij leege fleschjes.

— Daarin waren de drankjes, die ik moest innemen, zei ze. Bah, zoo bitter!

En ze sprak van moeder, die 's nachts ook bij haar zat en van vader, die dikwijls naar haar kwam kijken en nu allerlei lekkere dingen meebracht.

Anna haalde een tros druiven uit de kas en de drie vriendinnetjes aten ze samen op.

Flora en Mathilde mochten niet lang blijven, want Anna was nog zwak.

— Niet te veel babbelen en spelen, wel veel slapen, had de dokter gezegd.

Maar elken dag mochten de meisjes terugkeeren. En dan vertelden ze van de school en van de straat.

— O, wat verlang ik om weer buiten te komen, zei Anna.

Die blijde dag kwam toch ook. Als het zonnetje scheen, mocht het kind wat in den tuin zitten of een eindje aan moeders arm wandelen.

En ja, hoor, 't zonnetje en de lucht maakten de wangen dikker en kleurden ze.

Mijnheer Leyssen wilde de genezing van Anna vieren. Op een schoonen middag kwam er een rijtuig voor de deur en wie stapten er in? Me-

vrouw Leyssen, Anna, Mathilde en Flora... en dan ook mijnheer.

Maar mijnheer had eerst bij den koetsier een groote doos gezet.

Daar reden ze heen... Naar buiten... Wat was het plezierig. De paarden draafden snel. De kinderen keken naar de bloemen, de boomen, naar de vlinders en de vogels en babbelden lustig.

Bij een herberg werd er eindelijk stil gehouden.

De koetsier spande de paarden uit. Mijnheer, mevrouw en de kinderen gingen eerst binnen.

De herbergierster bracht heerlijke frissche melk. Anna's moeder deed nu de doos open, die vader bij den koetsier gezet had.

De kinderen smakten al met de lippen... Uit die doos kwamen lekkere dingen: krentenkoeken, taartjes...

Wat werd er gesmuld!

Bij de herberg was een bosch. De kinderen mochten daar spelen. Dat was een genot.

— Nu moet ik u nog iets laten zien, zei vader.

Hij riep allen mee naar een diepen put.

Rond den put was een gemetseld muurtje. De kinderen konden er juist over heen kijken. Maar ze trokken gauw hun hoofd terug.

Wat was die put diep! Heel ver, o zoo ver omhoog, zaagt ge het water.

— 't Is een steenput, zei mijnheer Leyssen. Flora, roep nu eens in dien put uw naam. Het meisje riep:

— Flora!

— Flora, riep de put terug.

— Wie zit er daar in? vroegen de kinderen verwonderd.

— Niemand, antwoordde mijnheer lachend.

— Maar wie roept er dan, vader? zei Anna.

— 't Is een echo, kind. Als ge iets roept, dan klinkt uw stem terug.

Nu schreeuwden de meisjes van alles en de put werd niet moe altijd de kreten te herhalen.

Vader riep 't laatst van al, Weet ge wat?

— Hoezee, onze lieve Anna is genezen!

En de put herhaalde:

— Hoezee, onze lieve Anna is genezen!

Wat moesten de meisjes lachen!

't Was jammer dat die aangename namiddag zoo rap voorbij vloog. Maar ja, er komt aan alles een eind.

De koetsier spande de paarden weer in en 't rijtuig rolde terug naar de stad.

Flora en Mathilde hadden thuis veel te vertellen maar 't meest spraken ze over dien raren put.

En de kinderen gaven den put gelijk:

— Hoezee, onze lieve Anna is genezen!